26/05/2023

Κάστρο Καλαμάτας: Σφραγίστηκε ο σπηλαιώδης ναός του Αγίου Ιωάννου που είχε γεμίσει σκουπίδια

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μεσσηνίας

Απαγορεύθηκε η πρόσβαση σε έναν από τους πιο ιστορικούς ναούς της Καλαμάτας, τον Άγιο Ιωάννη, που βρίσκεται στους πρόποδες του κάστρου, οποίος είχε αφεθεί στο έλεος των επιτηδείων οι οποίοι πετούσαν απορρίμματα χωρίς να σεβαστούν την ιερότητα και την ιστορία του ναού.

Παρά το γεγονός ότι έχει κηρυχθεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, οι εικόνες που αντίκριζε κανείς φτάνοντας ως εκεί έδειχναν εγκατάλειψη.

Το προηγούμενο διάστημα δε, με εθελοντική δράση από μαθητές του 1ου Γυμνασίου Καλαμάτας, το εσωτερικό του ναού και ο περιβάλλων χώρος καθαρίστηκαν.

Το ope.gr σε παλαιότερο ρεπορτάζ του είχε δημοσιεύσει φωτογραφίες εγκατάλειψης του ναού.

Δείτε στο σύνδεσμο που ακολουθεί το ρεπορτάζ: Εικόνες εγκατάλειψης στον Σπηλαιώδη ναό του Αγ. Ιωάννου στην Καλαμάτα

Ο ναός του Αγίου Ιωάννη είναι σπηλαιώδης υστεροβυζαντινός ναός, ένα από τα πιο ιστορικά εκκλησάκια όχι μόνο της Μεσσηνίας αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας. Βρίσκεται Νοτιοδυτικά του κάστρου πολύ κοντά και ανατολικά του ιερού ναού της Αγίας Κυριακής και είναι κτίσμα του 17ου αιώνα. Η κόγχη της εκκλησίας και τα παραβήματα είναι λαξευμένα μέσα στο βράχο. Σύμφωνα με το κείμενο με το οποίο το υπουργείο πολιτισμού την ανακηρύσσει ιστορικό διατηρητέο μνημείο, η εκκλησία «διασώζει τοιχογραφίες σε δύο στρώματα».

Από τους σεισμούς ο Άγιος Ιωάννης υπέστη σοβαρές ζημιές και έχει συνταχθεί από το υπουργείο πολιτισμού μελέτη για τη διαμόρφωση του χώρου και την αποτοίχιση των τοιχογραφιών.
Σύμφωνα με τα όσα αναφέρει στο βιβλίο του ο Ηλίας Μπιτσάνης με τίτλο «Εκκλησιαστικά Μνημεία Ιστορίας και Πολιτισμού στην Καλαμάτα», στην τοπική ιστοριογραφία δεν συναντώνται πληροφορίες για την ύπαρξη της εκκλησίας και από όσα στοιχεία έχουμε στη διάθεση μας, η πρώτη γραπτή αναφορά γίνεται στην

εφημερίδα της κυβέρνησης και στην υπουργική απόφαση για την κήρυξη των βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων της Καλαμάτας.

Αγίου Ιωάννου
Church of Ayios Ioannis

Τα σωζόμενα τμήματα παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω του ζωγραφικού διάκοσμου που είχε η εκκλησία. Υπάρχει τοιχογραφία στην οποία διακρίνεται καθαρά ο Πρόδρομος «πτερωτός να κρατεί στο χέρι του υψωμένο ειλητάριο» το οποίο έγραφε «Μετανοείτε ήγκικε γαρ η Βασιλεία των Ουρανών».

Ακόμη, στην κόγχη της Πρόθεσης υπήρχε εικονογραφημένη η "Άκρα Ταπείνωση". Προσθέτει δε πως *«φαίνονται σαφή ίχνη από προγενέστερη αγιογράφηση».*

Πληροφορίες: Θάρρος Μεσσηνίας